

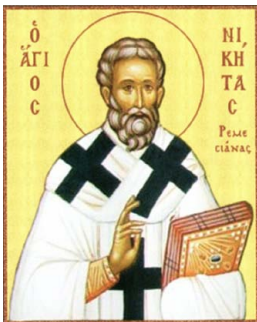

■ Ἀπὸ τὸ Ρουμανικὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο

Ὁ Ἅγιος Νικήτας Ἐπίσκοπος Ρεμεσιάνας *

† 24ῆ Ἰουνίου

Ένας μεγάλος, ἀλλὰ ἐν πολλοῖς ἄγνωστος Ἅγιος, Πατήρ, Θεολόγος, Ὑμνογράφος, ὡς καὶ θαυμαστὸς Ὑπερασπιστής, Διδάσκαλος καὶ Ἱεραπόστολος τῆς Ἁγίας Ὁρθόδοξου Πίστεώς μας, κατὰ τὸν Δ΄ καὶ Ε΄ αἰ., εἶναι ὁ Ἅγιος Νικήτας Ἐπίσκοπος Ρεμεσιάνας ἢ Ρεμεσιανῶν.

Ὁ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐλληνικῆς καταγωγῆς αὐτὸς Ἅγιος, γεννήθηκε στὴν Δακία, σημερινὴ Ρουμανία, τὸ ἔτος 338, καὶ ὑπῆρξε κάτοχος καλῆς λατινικῆς παιδείας καὶ ἐγνώριζε τὴν ἐλληνικὴν.

Τὸ ἔτος 366 κατεστάθη Ἐπίσκοπος Ρεμεσιάνας, ὅπου διέπρεψε ἐπὶ μίαν ὀλόκληρη πεντηκονταετία. Ἡ Ρεμεσιάνα ταυτίζεται μετὴν σημερινὴ πόλι Μπέλα Παλάνκα, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Νιχάβα, μεταξὺ τῶν πόλεων Νις καὶ Πιρὸτ τῆς Σερβίας.

* * *

Στοιχεῖα γιὰ τὴν δρᾶσι τοῦ Ἁγίου Νικήτα σώζονται σὲ ἔργα μεγάλων Δυτικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων, ὅπως τοῦ Ἁγίου Παυλίνου Ἐπισκόπου Νόλης († Μνήμη: 22α Ἰουνίου, 431), τοῦ Γενναδίου Μασσαλίας, τοῦ Κασσιοδώρου καὶ τοῦ Ὁσίου Ἱερωνύμου.

Ὁ Ἅγιος Παυλίνος ἐπαινεῖ ἰδιαίτερα τὸν Ἅγιο Νικήτα, «Ἐπίσκοπο τῶν Δακῶν», ὡς ἐκλεκτὸ ἀδελφὸ καὶ φίλο, ὁ ὁποῖος ἐπισκέφθηκε τὴν Νόλα τῆς Ἰταλίας τὸ ἔτος 398, προκειμένου νὰ προσκυνήσῃ τὸ

ἐκεῖ ἀποθησαυρισμένο ἱερὸ Λεῖψανο τοῦ Ἁγίου Φήλικος. Ὁ Ἅγιος Παυλῖνος ἐγκωμιάζει τὸν Ἅγιο Νικήτα ὡς Ἀσκητή, χαρισματικὸ Ἱεραπόστολο, ἀγαπητὸ καὶ σοφὸ Ποιμένα, ὡς καὶ ἐκλεκτὸ Ποιητή.

Ὁ Ἅγιος Νικήτας ἦταν ἤδη γνωστὸς καὶ γιὰ τὸν ἐξαίρετο ζῆλο του ὑπὲρ τῆς Ὁρθῆς Πίστεως. Τὸ ἔτος 369 συμμετεῖχε σὲ Σύνοδο στὴν Ρώμη κατὰ τοῦ Ἀρειανισμοῦ. Ἐπίσης, συμμετεῖχε καὶ σὲ ἄλλες ἀντι-αιρετικὲς Συνόδους, ὅπως τῆς Ἀντιοχείας, τὸ ἔτος 378.

Ἡ Ἱεραποστολική του δρᾶσις ἐπεξετάθη σὲ πολλοὺς τόπους καὶ περιοχές.

Εὐαγγελίσθηκε τὴν Νότια Δακία, ἡ ὁποία μόλις εἶχε ἐρημωθῆ ἀπὸ τὶς βαρβαρικὲς ἐπιδρομὲς, ἐκόμισε μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς του τὸ ἅγιο Εὐαγγέλιο στοὺς Γότθους, τοὺς Δάκες, στοὺς Οὐννους, ἀκόμη καὶ στὴν ἐξαιρετικὰ ἄγρια φυλὴ τῶν Βησσῶν, οἱ ὅποιοι ζοῦσαν στὰ ἄγρια βουνὰ τῆς Βουλγαρίας. Οἱ περιοδεῖες του ἐφθασαν μέχρι τὴν Μικρὰ Σκυθία καὶ τὶς ἀκτὲς τοῦ Εὐξείνου Πόντου.

Μὲ τὴν γλυκύτητα τῶν τρόπων του καὶ τὴν δύναμι τοῦ Σταυροῦ, μεταμόρφωσε τοὺς τόπους κατοικίας τῶν ἀγρίων σὲ ἐργαστήρια ἀρετῆς καὶ προσευχῆς.

* * *

Ὁ Ἅγιος Νικήτας δὲν ἐπαινεῖται χωρὶς λόγο καὶ ὡς ἱκανὸς Θεολόγος, ἀκαταπόνητος Διδάσκαλος, Ποιητῆς καὶ Συγγραφεύς.

Διακρίθηκε γιὰ τὸ κηρυκτικὸ καὶ ἀντιαιρετικὸ (πρὸς Γότθους) ἔργο του καὶ εἶναι ἀπὸ τοὺς πρώτους Λατίνους, οἱ ὅποιοι ἄφησαν ἐρμηνεῖα-ἐξήγησι τοῦ *Συμβόλου τῆς Νικαίας*.

Τὸ κύριο ἔργο του, τὸ ὁποῖο δὲν διεσώθη στὴν πληρότητά του, φέρει τὸν τίτλο: «*Ἐξὶ Βιβλία Ὁδηγιῶν γιὰ τοὺς Ὑποψηφίους πρὸς Βάπτισιν*».

Τὰ ἐκτενῆ Βιβλία ἐκ τοῦ Κατηχητικοῦ αὐτοῦ ἔργου «*Περὶ Πίστεως*», «*Εἰς τὴν Δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος*» καὶ «*Ἐρμηνεῖα στὸ Ἀποστολικὸ Σύμβολο τῆς Νικαίας*», δεικνύουν ὅτι ὁ Ἅγιος ὑποστηρίζει σθεναρὰ τὴν Ὁρθοδοξία τοῦ Τριαδολογικοῦ Δόγματος, σὲ συμφωνία μὲ τὸν μεγάλου Κατηχητὴ καὶ Μυσταγωγὸ Πατέρα τῆς Ἀνατολῆς Ἅγιο Κύριλλο Ἱεροσολύμων, ἀναιρώντας τὶς αἰρέσεις τῶν Ἀρειανῶν καὶ Μακεδονιανῶν, οἱ ὅποιες κατεβίβαζαν ἀσεβῶς τὸν Υἱὸ ἢ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα στὴν τάξι τῶν κτισμάτων.

Ἐνα ἄλλο ἔργο, τὸ ὁποῖον ἀποδίδει στὸν Ἅγιο Νικήτα ὁ Γεννάδιος Μασσαλίας, εἶναι αὐτὸ ποὺ ἀπευθύνεται στὴν «ἐκπεσοῦσα παρθένο», («*Περὶ πτώσεως παρθένου*», *De lapsu virginis*), ἀποβλέποντας στὴν ἀνόρθωσι καὶ μεταμόρφωσι κάθε παρεκτρεπομένου καὶ πεπτωκότος ἀπὸ τὴν ἀγία ζωὴ τῆς ἀρετῆς.

Ἐπίσης, εἶναι βέβαιο, ὅτι ἔγραψε Ὑμνοὺς-Ποιήματα γιὰ λατρευτικὴ χρῆσι, ἐφρόντισε δὲ γιὰ τὴν καλὴ ὀργάνωσι τῆς θείας Λατρείας καὶ μάλιστα γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ, τόσο στὴν Ἐπισκοπή του, ὅσο καὶ εὐρύτερα στὶς περιοχὲς τῆς Ἱεραποστολικῆς του δράσεως.

Στὸν Ἅγιο Νικήτα ἀποδίδεται ὁ Ὑμνος: «Te Deum Laudamus» (Σὲ Ὑμνοῦμεν Θεέ), ὁ ὁποῖος διαδόθηκε σὲ ὅλη τὴν Λατινικὴ Χριστιανοσύνη.

Στὰ κείμενα τοῦ Ἁγίου Νικήτα ἀνευρίσκεται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν πρώιμη Ἐκκλησιαστικὴ Γραμματεία ὁ ὄρος «**Κοινωνία Ἁγίων**» (Communio Sanctorum), ἐν σχέσει πρὸς τὴν πίστι σὲ ἓναν μυστικὸ θεῖο δεσμό, ὁ ὁποῖος συνενώνει ἀρρηκτως ἐν Χάριτι στὴν Ἐκκλησία ζῶντας καὶ κεκοιμημένους σὲ ἀδιάπτωτο σύνδεσμο ζωῆς ἐλπίδος καὶ ἀγάπης.

Χαρακτηριστικὸ τοῦ κύρους ποὺ ἀπελάμβανε ὁ Ἅγιος Νικήτας, ἀποτελεῖ τὸ γεγονός ὅτι τὸ Βιβλίον του «Περὶ Πίστεως» συμπεριελήφθη στὸ ὁμότιτλο ἔργο τοῦ Ἁγίου Ἀμβροσίου Μεδιολάνων.

* * *

Ἡ **Ὁ δραστήριος** αὐτὸς «Ἀπόστολος τῶν Δακο-Ρουμάνων», περὶ τοῦ ὁποῖου ὑπάρχει μάλιστα καὶ μία τελευταία ἀναφορὰ σὲ Ἐπιστολὴ τοῦ Πάπα Ρώμης Ἰννοκεντίου, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ εἰρηνικὰ τὸ ἔτος 414 ἢ 420, καὶ ἀξιώθηκε τῆς ἀναπαύσεως ἐκ τῶν κόπων Αὐτοῦ ἐν τῷ Φωτὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Ταῖς τοῦ Ἁγίου Νικήτα Ρεμεσιάνας ἀγίαις πρεσβείαις, Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. **Ἀμήν!**

+

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!*

(*) Περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθμ. τεύχους 356/Μάιος-Ἰούνιος 2010, σελ. 50-51. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.